

PRAVOPISNÉ PŘEHLEDY

- V této sadě najdete 8 přehledových karet, které pomohou žákům pochopit a upevnit klíčová pravidla pravopisu v českém jazyce.
- **Hlavní benefity této sady:**
  - Přehlednost
  - Srozumitelnost
  - Vhodné i pro žáky s SVP
- **Sada obsahuje tyto přehledové karty:**
  - Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
  - Přehled vyjmenovaných slov
  - Pravopis Ú/ů
  - Pravopis předpon S/Z/VZ
  - Pravopis předložek S/Z
  - Pravopis BĚ/BJE, PĚ/PJE, VĚ/VJE
  - Pravopis MĚ/MNĚ
  - Pravopis i/y v koncovkách podstatných jmen

TVRDÉ A MĚKKÉ SOUHLÁSKY

Tvrdé souhlásky – H, CH, K, R, D, T, N

Měkké souhlásky – Ž, Š, Č, Ř, C, J, Ď, ť, ň

Obojetné souhlásky – B, F, L, M, P, S, V, Z
(vyjmenovaná slova)

Výjimkou jsou slova přejatá a slova cizí, u kterých se pravopis i/y nemusí řídit stejnými pravidly jako u slov českých.

Příklady přejatých slov – kino, biftek, víkend, akvárium

Příklady cizích slov – internet, marketing, design, selfie

VYJMENOVANÁ SLOVA

B – být, bydlit, obyvatel, byt, příbytek, nábytek, dobytek, obyčej, bystrý, bylina, kobyla, býk, babyka

L – slyšet, mlýn, blýskat se, polykat, plynout, plýtvat, vzlykat, lysý, lýko, lýtko, lyže, pelyněk, plyš

M – my, mýt, myslit, mýlit se, hmyz, myš, hlemýžď, mýtit, zamykat, smýkat, dmýchat, chmýří, nachomýtnout se, mýto, mykat

P – pýcha, pytel, pysk, netopýr, slepýš, pyl, kopyto, klopýtat, třpytit se, zpytovat, pykat, pýr, pýří, pýřit se, čepýřit se

S – syn, sytý, sýr, syrový, sychravý, usychat, sýkora, sýček, sysel, syčet, sypat

V – vy, vykat, vysoký, výt, výskat, zvykat, žvýkat, vydra, výr, vyžle, povyk, výheň a slova s předponou vy- a vý-

Z – brzy, jazyk, nazývat, Ruzyně

PRAVOPIS Ú, Ů

Ú – píšeme vždy na začátku slova, po předponě nebo pokud je slovo složeno ze dvou slov

Příklady psaní Ú – neúmýslný, sebeúcta, trojúhelník, úžeh, úpal, zaútočit

Výjimka – Ú píšeme také u některých slov cizího původu, jako je pedikúra, múza, iglú, léčebná kúra

Ů – píšeme uprostřed a na konci slov

Příklady psaní Ů – kůra, dům, růže, důkaz, půvab

POZOR – u citoslovcí (bú, vrkú, hú...) můžeme psát jak Ú tak i Ů

PRAVOPIS PŘEDPON S, Z, VZ

S – píšeme při vyjádření směru (shora dolů, dohromady, z povrchu pryč, zmenšení objemu nebo zánik)

Příklady psaní S – shrabat, sloučit, sbalit, sjet, sletět, smýt, setřít, shořet, shnít

Z – píšeme při vyjádření změny stavu nebo dokončení děje

Příklady psaní Z – zničit, zblednout, zrušit, zbourat, zhubnout, zocelit, zviditelnit

VZ – píšeme při vyjádření směru vzhůru nebo proti něčemu/někomu

Příklady psaní VZ – vzlétnout, vztyčit, vzbouřit se, vztáhnout

PRAVOPIS PŘEDLOŽEK S, Z

U předložek S a Z záleží, s jakým pádem se slovo pojí

S – pojí se se 7. pádem

Příklady psaní S – dítě s matkou, sudy s vínem, koláč s ořechy, pán s knírem

Z – pojí se s 2. pádem

Příklady psaní Z – vstal z postele, vyšel z budovy, vystoupil z autobusu

POZOR – slovní spojení “kdo s koho” se píše se S

PRAVOPIS BĚ/BJE, PĚ/JE, VĚ/VJE

BĚ – píše se vždy v kořenu slova (oběd, oběť, naběračka) a na konci slova (holoubě, hříbě)

BJE – píše se, pokud je písmeno B součástí předpony (objetí. objev, objezd)

Výjimky pro “bje” tvoří slova cizího původu – objektiv, objekt, objektivní

PĚ – v češtině se po písmenu P vždy píše “ě” a nikoli “je” (pěna, pěst, napětí)

PJE – jedinou výjimkou pro psaní “pje” je slovo Skopje (hlavní město Severní Makedonie)

VĚ – píše se vždy v kořenu slova (vědec, světlo, závěj) a na konci slova (na ostrově, v kávě)

VJE – píše se, pokud je písmeno V součástí předpony (vjezd, vjem)

PRAVOPIS MĚ/MNĚ

MĚ – pojí se s 2. a 4. pádem

Příklady psaní MĚ – šel tam beze mě, běž ode mě dál, přepadli mě, má mě rád, nebaví mě to

MNĚ – pojí se s 3. a 6. pádem

Příklady psaní MNĚ – mně je to jedno, pojd' ke mně, mluvili o mně, co si o mně myslíš

Pomůcka 1 – MĚ se dá nahradit TĚ/TEBE (má mě rád → má tě rád, šel tam beze mě → šel tam bez tebe), MNĚ se dá nahradit TOBĚ (mluvili o mně → mluvili o tobě)

Pomůcka 2 – MĚ se dá nahradit MNE (běž ode mě → běž ode mne)

KONCOVKY PODSTATNÝCH JMEN

Koncovky podstatných jmen se řídí podle vzorů → nejdříve si určíme rod podstatného jména, poté vzor a nakonec určíme, zda se ve slově píše I nebo Y

Mužský rod – řídíme se podle vzorů pán, hrad, muž, stroj, předseda, soudce

Ženský rod – řídíme se podle vzorů žena, růže píseň, kost

Střední rod – řídíme se podle vzorů město, moře, kuře, stavení

Existují výjimky, které je potřeba se naučit, příkladem je např. slovo skica, které se určuje podle vzoru žena, ale třeba v 1. pádě čísla množného se nepíše skicy (jako ženy), ale skici